

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 28.05.2025

Deniz YAVUZYLMAZ
Zonguldak Milletvekili

2019 yılı itibarıyla; emisyon kaynaklı hava kirliliğini azaltmak amacıyla, sanayi kaynaklı tesislerin bacalarına ve baca gazı çıkış noktalarına filtre (elektrofiltre, kuru toz tutucu, scrubber vb.) takma ve sürekli işletme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu düzenlemeyle, 2872 sayılı Çevre Kanunu ile "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" ve "Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Tebliği" uyarınca emisyon sınır değerlerinin aşılp aşılmadığı kaydedici cihazlarla izlenir hale gelmiştir.

Ancak; zaman zaman filtrelerin devre dışı bırakıldığı, bakım-işletme hataları nedeniyle emisyon sınırlarının aşıldığı ve ölçümlere yansımayan bazı ihlaller olduğu yönünde iddialar gündeme gelmiştir.

Kamuoyunun ve halk sağlığının korunması bakımından, tüm sanayi tesislerine yönelik bu yükümlülüklerin nasıl denetlendiğinin, tespit edilen ihlallerin ve uygulanan yaptırımların şeffaf şekilde ortaya konması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2 Aralık 2019 tarihinden bu yana, baca filtresi takmakla yükümlü tutulan kömürlü termik santrallere kaç kez resmi olarak denetlenmiştir? Denetimler hangi kurum personeli ve hangi sıklıkla gerçekleştirilmiştir?

2. Yapılan denetlemeler ve Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi (SEÖS) verileri sonucunda; filtre takma/işletme yükümlülüğünü yerine getirmediği, emisyon sınır değerlerini aşp çevreyi kirlettiği tespit edilen santral sayısı kaçtır? Bu santraller hangileridir?

3. Filtre takma zorunluluğu getirildiği 2019'dan bu yana toplam kaç farklı santralde mevzuata aykırı emisyon tespiti yapılmıştır? Bu tespitlere ilişkin ölçüm raporları ve tarihleri nelerdir?

4. İhlal tespit edilen her bir santrale hangi idari ve cezai yaptırımlar (para cezası, faaliyet durdurma, ek yatırım zorunluluğu vb.) uygulanmıştır?

5. Söz konusu yaptırımlar kapsamında kesilen para cezalarının toplam tutarı ne kadardır? Uygulanan para cezalarının tamamı santraller tarafından ödenmiş midir; ödenmediği veya kısmen ödendiği durumlar var ise bu santraller hangileridir?

6. Bakanlığınızın, denetim ve ölçüm sonuçlarını içeren raporları (ölçüm değerleri, ihlal tutanakları, yaptırım kararları) neden kamuoyu ile düzenli olarak paylaşılmamaktadır? Bu bilgilerin açıklanmaması, halkın çevre ve sağlık hakkının korunması ilkesiyle bağdaşmakta mıdır?

7. Sağlık Bakanlığı ile "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Sağlık Etki Değerlendirmesi" çalışmalarını yürüten kurumlar arasında, termik santrallerin yol açtığı hava kirliliğinin halk sağlığına etkilerini belirlemeye yönelik hangi ortak inceleme veya saha çalışmaları yapılmıştır? Bu çalışmaların sonuç raporları nelerdir?

8. Termik santrallerin çevresel etkilerinin meslek hastalıkları, solunum yolu rahatsızlıkları ve kronik hastalıklar üzerindeki etkisini ölçmeye yönelik bölgesel halk sağlığı taramaları (örneğin bölgesel hastane kayıtlarının/kayıp iş günlerinin analizi, anket çalışmaları) yapılmış mıdır? Yapılmışsa bulgular nelerdir; yapılmamışsa nedenleri nedir?

9. Filtre zorunluluğu ve izleme süreçlerinde tespit edilen teknik veya idari aksaklıkları gidermek üzere Bakanlığınız tarafından uygulamaya konulan iyileştirme tedbirleri ve yeni düzenleme çalışmaları nelerdir

10. Gelecekte benzer emisyon ihlallerinin önlenmesi amacıyla; daha gelişmiş filtre teknolojilerinin teşviki, ceza tarifelerinin güncellenmesi veya şeffaf denetim mekanizmalarının kurulmasına ilişkin bir planlamanız bulunmakta mıdır? 28.05.2025

